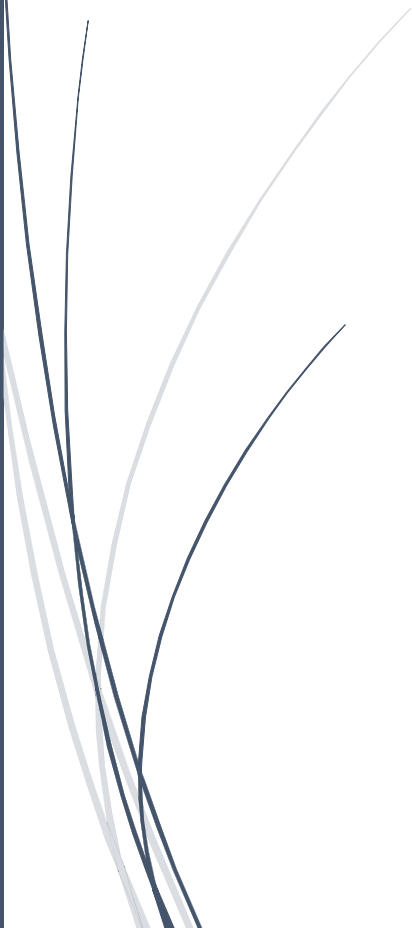

ØVRE EIKER
KOMMUNE

Strategi for helse- og
velferdstjenester i Øvre
Eiker kommune 2025 -
2035

Mestre livet!

Innhold

Mestre livet!	0
Bakgrunn	2
Strategisk planlegging for å nå langsiktige mål.....	2
Hvorfor strategi for helse og velferdstjenester?.....	2
Rammer.....	3
Eksterne føringer	3
Bærekraft	3
Folkehelse	3
Nasjonale forventninger	3
Interne føringer.....	3
Planstrategi, kommuneplanens samfunnsdel og handlingsdel	3
Digital utvikling.....	3
Forventningsavklaringer, samarbeid og medvirkning for å lykkes	3
Innhold i helse- og velferdsstrategien	3
Visjon: «Mestre livet»	3
Overordnede mål for helse og velferd mot 2035	4
Planer	5
Skisse til planer og innhold	5
Bestemmelser om planverk	6
Revisjon, medvirkning og godkjenning	7
Virksomhetsplaner	7
Referanser	8
Lovverk.....	8

Bakgrunn

Øvre Eiker kommune står foran komplekse utfordringer på helse- og velferdsområdet, det er skrevet flere politiske saker som viser dette. I tillegg gir anstrengt kommuneøkonomi premisser for omfang og kvalitet på tjenestene.

Behovet for en overordnet strategi for helse- og velferdstjenestene er begrunnet ut fra:

- ✓ Demografiske endringer med sterk vekst i den eldre delen av befolkningen gir innbyggere med økende og sammensatte behov.
- ✓ Forskning som gir muligheter for diagnostikk og behandling for stadig flere tilstander. Sterke individuelle rettigheter og høye forventninger til kommunale tjenester gir økt ansvar og nye oppgaver for kommunale helse- og velferdstjenester.
- ✓ Presset kommuneøkonomi - tjenestene må finne smarte og bærekraftige løsninger på sine oppgaver.
- ✓ Endring av arbeidsmetodikk ved muligheter for digitalisering og nye former for helseteknologi.
- ✓ Større konkurranse om nødvendig kompetanse og dyktige medarbeidere i fremtiden

Strategisk planlegging for å nå langsiktige mål

«Strategi er «kunsten å utnytte et slag til å vinne en krig, taktikk er kunsten å utnytte troppene til å vinne et slag» (Carl von Clausewitz (11))

Vi skal ikke sammenligne planlegging av kommunens helsetjenester med hærføring, men sagt på en annen måte er strategi å gjøre de riktige tingene, mens taktikk er å gjøre tingene riktig.

For å nå krevende mål fremover har Øvre Eiker kommune behov for en overordnet, langsiktig og holdbar strategi for helse- og velferdstjenestene, som følges opp av nødvendige planer og tiltak som raskt kan endres underveis.

Hvorfor strategi for helse og velferdstjenester?

Planlegging av fremtidens helsetjenester bygger på historiske data i et samfunn i rask utvikling. Kunnskapsgrunnlag, verktøy, teknologi og metoder endres raskt – tjenestene må endre seg i takt med utviklingen hvis vi skal nå målene vi setter oss.

«Det utvikles en overordnet strategi for utviklingen av fremtidens helse- og velferdstjeneste, en helse- og velferdsplan som kan være en overbygging for øvrige planer på området.» (Kommunens planstrategi 2020 – 2023, s 11)

En strategi peker ut retning og gir føringer for hvilke mål som skal nås. Den egner seg til å nå ut til mange på kort tid, skape engasjement og få mange til å jobbe mot felles mål.

Måloppnåelse gjøres gjennom planer og tiltak som må skapes og endres underveis. Dette er beskrevet i kommunens planstrategi 2020 – 2023 (7)

Rammer

Eksterne føringer

Bærekraft

FNs bærekraftsmål er tatt inn i eksisterende kommuneplan og viser hvilke tiltak kommunen har som svarer ut de forskjellige målene. FNs bærekraftsmål er viktige i global sammenheng og skal ligge til grunn ved utforming av planverk og tiltak i helse- og velferdstjenestene.

Folkehelse

Folkehelse handler om analyse, beregninger og tiltak for at befolkningen i kommunen skal være frisk, og hindre utvikling av fysisk og psykisk lidelse og sykdom. Godt folkehelsearbeid forebygger at innbyggere har behov for helse- og velferdstjenester. Planer og tiltak i helse og velferd skal bygge opp under kommunens folkehelsesatsing, og bidra til å sette fokus på forebygging.

Nasjonale forventninger

Det lages strategier og føringer på nasjonalt nivå, som er med på å dreie tjenestene i riktig retning. Revisjon av planverk og tiltak for helse- og velferdstjenestene skal sørge for å få med endringer i nasjonale føringer.

Interne føringer

Planstrategi, kommuneplanens samfunnsdel og handlingsdel

Kommunal planstrategi viser kommunens planbehov i kommunestyreperioden, og legger til rette for å se helhet i samfunnsutviklingen.

Kommuneplanen gir retning og føringer på overordnet nivå. Handlingsdelen har konsekvenser for satsingsområder og prioriteringer i tjenestene.

Digital utvikling

Digital transformasjon bidrar til å modernisere og forenkle arbeidsprosesser og gi innbyggere tilgang til informasjon. Helse- og velferdstjenestene skal digitaliseres i takt med utviklingen. Digitale og helseteknologiske løsninger skal prioriteres i utvikling av tjenester og informasjon.

Forventningsavklaringer, samarbeid og medvirkning for å lykkes

Forventningsavklaring og samarbeid med innbyggerne vil bli enda viktigere fremover. Egen mestring betyr at innbyggere må gjøre en innsats for god helse og trivsel. Innbyggere må legge forholdene til rette for å kunne «bu trygt heime».

Samfunnsplanlegging, folkehelse, kultur, frivillighet og oppvekst for barn og unge har innvirkning på behovet for helse- og velferdstjenester. For at vi skal nå felles mål for kommunen må frivillige, innbyggere, næringsliv og kommunale tjenester samarbeide effektivt og på tvers i planlegging og utforming av tjenester.

Innhold i helse- og velferdsstrategien

Visjon: «Mestre livet»

Å jobbe målrettet med mestring, innebærer at både innbyggere og kommune får benyttet ressurser og kapasitet så godt som mulig. Det handler om å bygge ned barrierer for de med ulike

funksjonsnedsettelse. Mennesker har ulike forutsetninger for å mestre, noen få innbyggere har få forutsetninger for å mestre det samme som flertallet. Kommunen må se hele befolkningen, barn og unge har andre helserelaterte behov enn den eldre delen av befolkningen, også deres behov skal være en del av dette målrettede arbeidet. Det er tjenestenes oppgave å bygge opp under den enkeltes ressurser slik at den enkelte kan mestre, og få mulighet til å utvikle egen evne til å mestre hverdagen. Dette innebærer også bruk av helseteknologi og andre teknologiske løsninger.

					
Mestre livet					
Innbyggerne	Er sjef i eget liv	Tar ansvar for egen helse	Tar i bruk hjelpemidler og ny teknologi	Medvirker aktivt	Bidrar i utvikling av planer
Helse- og velferds-tjenestene	legger rammer for tjenestene	Utøver tjenestene	Samarbeider på tvers	Sørger for medvirkning	Utarbeider nødvendige planer
Ansatte	Jobber proaktivt, veileder og tilrettelegger	Involverer og jobber sammen med	Setter inn tiltak som støtter innbyggernes mestring	Bidrar til forebygging på tvers	Samskaper i utarbeiding av planer og tiltak.

Overordnede mål for helse og velferd mot 2035

Kommuneplanens samfunnsdel 2021 – 2033 er kommunens overordnede styringsdokument. I samfunnsdelen kap 3.2 Sosial bærekraft finner vi følgende føringer av direkte betydning for Strategi for helse- og velferdstjenestene:

- Vi skal jobbe sammen med innbyggerne, med mål om et årvåkent lokalsamfunn der innsats settes inn tidlig
- Vi skal forme framtidens boligpolitikk, der fellesskap, generasjonsblanding og folkehelse står sentralt, sammen med innbyggere og utbyggere
- Vi skal utvikle helse- og velferdstjenester som er bærekraftige for morgendagen
- Vi skal forme en helhetlig helse- og velferdstjeneste på tvers av fag og funksjoner

I forslag til kommuneplanens handlingsdel 2025 – 28 finner vi konkrete mål av særlig betydning for hvilke planer som bør prioriteres for utvikling av helse- og velferdstjenestene i perioden.

- ✓ Folkehelse
 - Øvre Eiker kommune har en helhetlig sosial boligpolitikk
 - Kommunen har et frisklivstilbud tilpasset ulike aldersgrupper
- ✓ Mestre livet
 - Minst 90% av alle innbyggere over 80 år bor i eget hjem
 - Minst 80% av ungdom fullfører videregående opplæring eller kvalifiserer seg på annen måte for arbeid.
 - Andelen innbyggere som forsørger seg selv ved eget arbeid øker
- ✓ Digital transformasjon
 - Det skal tas ut konkrete og målbare gevinster av den digitale transformasjonen

- ✓ Livskraftige steder
 - Lokalsamfunnet Øvre Eiker kommune utvikles etter prinsippene for Aldersvennlig Norge

Planer

For å nå mål i strategien må det utarbeides *nødvendige* temaplaner som beskriver hvordan målene skal nås. På særlig viktige områder kan det utarbeides egne *fagplaner* med tiltak.

Innsatstrappens laveste trinn viser forebyggende og helsefremmende tiltak utenfor de tradisjonelle helse- og velferdstjenestene. Det er av stor betydning for å bremse behov for mer kostnadskrevenne tjenester lenger opp i trappa.

Planer som utarbeides skal være i tråd med trinnene i innsatstrappa og skal sikre at vi har riktig dimensjonerte tiltak på alle nivå.

Skisse til planer og innhold

Her presenteres forslag til temaplaner og fagplaner som til sammen skal bidra til å nå de overordnede målene.

Plan	Grunnlag	Innhold	Medvirkning/interessenter
Temaplan pårørende (under utarbeiding)	Kommunestyrevedtak 2023. Aktuelt lovverk. Regjeringens pårørendestrategi. Nasjonale veiledere. Pårørendeundersøkelsen «Ivaretatt».	Trygghet i rollen som pårørende, Forventningsavklaring og medvirkning Forutsigbar kontakt med tjenestene Tiltak for særlig utsatte grupper: Barn som pårørende. Pårørende til personer med langvarig og omfattende sykdom. Etterlatte etter selvmord. Særlig sårbare voksne.	Demensforening, aktuelle råd og utvalg, pårørendegrupper m.fl.
Temaplan sosial boligpolitikk	Bu trygt heime, Leve hele livet, Aldersvennlige samfunn, IMDI	Forventningsavklaring og samarbeid. Utvikling av kommunens boligportefølje i	Aktuelle råd og utvalg, pårørendegrupper. Innbyggere,

(Utarbeidet, revideres)	flyktnings situasjonen. Nasjonale veiledere innen relevante tema.	tråd med innbyggernes behov Styrke innbyggernes muligheter til å eie egen bolig. Styrke den enkeltes bo-forutsetninger.	ØEKE, NAV, råd og utvalg, faggrupper, m.fl.
Temaplan psykisk helse og rus	Opptappingsplan for psykisk helse. Nasjonale veiledere innen relevante tema. Mulige fagplaner: Utenforskap.	Forventningsavklaring og samarbeid. Forebygging rusavhengighet og psykiske plager, Innretning på tjenestene nivå 1-3, Samarbeid med spesialisthelsetjenesten.	Aktuelle råd og utvalg. Pårørende-/interesseorganisasjoner, andre seksjoner, fastleger m.fl.
Temaplan alvorlig syke og skrøpelige	Bu trygt heime. Nasjonale planer og veiledere innen relevante tema. Rapporter fra Agenda Kaupang tjenesteanalyse pleie/ omsorg, boligkartlegging i ØEK. Mulige fagplaner: Demensplan Plan for palliasjon og oppfølging i livets siste fase.	Forventningsavklaring og samarbeid. Forebygging av forverret tilstand, demens/demensvennlig samfunn. Kreftomsorg, palliasjon, alvorlig psykisk sykdom. Kapasitet på plasser i institusjon og boliger med bemanning. Samarbeid med spesialisthelsetjenesten.	Demensforening, aktuelle råd og utvalg, pårørendegrupper, faggrupper, Interesseorganisasjoner, m.fl.
Temaplan Helsetjenester	Folkehelse, friskliv, rehabilitering og mestring, legetjenesten, fysioterapi og nasjonale veiledere innen relevante tema. Ett lag for god oppvekst. Mulige fagplaner: Mestring og teknologi Helsetjenester til barn og unge Helseplan del 1 (lege- og fysioterapitjenesten) Helseplan del 2.	Forventningsavklaring og samarbeid. Tidlig innsats. Eget ansvar for helse og hverdag, forebygging.	Aktuelle råd og utvalg, pårørendegrupper. Fastleger, faggrupper, innbyggere m.fl.
Temaplan kompetanse (utarbeidet, revideres)	KS arbeidsgiverpolitikk «kompetanse og rekruttering», tilskuddsordninger, kommunens kompetansestrategi.	Forventningsavklaring og samarbeid. Planlegge, beholde og utvikle kompetanse. Strategisk kompetanseutvikling på arbeidsplassen. Verktøy og metoder for læring i en travel hverdag.	Verneombud og fagforeninger. HR – avd., virksomhetene m.fl.

Bestemmelser om planverk

Temaplaner og fagplaner skal være elektroniske og lettlest. De skal ha minimum ha med

- Kort om bakgrunn
- delmål, kriterier for måloppnåelse
- tiltak med tidsplan

De skal også ha en sluttdato frem i tid.

Analysen og bakgrunnsinformasjon legges som vedlegg og lenke for videre lesing.

Revisjon, medvirkning og godkjenning

Dokument	Evaluering	Medvirkning	Godkjenning
Strategi	Revideres hvert 4. år i forbindelse med rullering/revidering av kommuneplanen. Fokus på strategi og langsiktig mål.	Overordnet: Råd og utvalg kommer med innspill.	Politisk behandling/vedtak for nytt dokument, og ved hver revidering.
Temaplaner	Revideres hvert 2. år. Fokus på nye overordnede føringer, ny teknologi og om mål og tiltak er hensiktsmessig.	Bred: Aktuelle råd og utvalg, andre seksjoner, brukergrupper og ansatte med fagkompetanse, tillitsvalgt og verneombud.	Politisk behandling/vedtak for ny plan og ved store endringer etter revisjon. Orienteringssak ved mindre endringer etter revisjon.
Fagplaner og tiltak	Tiltak gjennomgås og justeres hvert år. Innholdet i fagplaner gjennomgås hvert 2. år etter revisjon av temaplan.	Administrativ: Ansatte med fagkompetanse medvirker.	Politisk behandling/vedtak ved ny plan eller større endringer. Justeres administrativt.

Virksomhetsplaner

Det utarbeides årlige virksomhetsplaner. Hensikten med disse er å prioritere og gjennomføre oppdrag som gis i kommuneplanens handlingsdel, samt strategisk planlegging for utvikling og drift av virksomhetene fremover. Det er et mål å ha et planverk som henger sammen og ikke er for omfattende, innholdet i virksomhetsplanene justeres i forhold til strategi for helse- og velferdstjenestene og de tema-/fagplaner som utarbeides.

Referanser

1. PS 113/16, kommunestyret 21.9.2016 Prinsipper for helse- og omsorgstjenestene
2. RS 198/18 kommunestyret 31.10.2018: B-sak: Hovedlinjer for arbeidet med ny Helse- og velferdsplan
3. RS 120/20 kommunestyret 17.6.2020: B-sak: Helse- og velferdsplan – barn og unges behov
4. RS 53/21 kommunestyret 24.3.2021: Helse- og velferdsplan mot 2035 – notat med innspill til kommuneplanens samfunnsdel
5. RS 71/21 kommunestyret 12.5.2021: B-sak Kommuneplanens samfunnsdel – innspill om sosial boligpolitikk
6. RS 39/2024 kommunestyret 19.6.2024: B-sak: Strategi for helse- og velferdstjenestene 2025-2035
7. Øvre Eiker kommunes planstrategi 2020 – 2023
8. Kommunedirektørens forslag: [«Beredt for framtida» - kommuneplanens handlingsdel 2025 – 2028.](#)
9. [Meld. St. 1 \(2023–2024\) - regjeringen.no](#) (Perspektivmeldingen)
10. [NOU 2023: 4 - regjeringen.no](#) “Tid for handling” - Helsepersonellkommisjonen 2023
11. Carl von Clausewitz (1780-1831) referert i; [Taktikk – Wikipedia](#)
12. [Kommunefakta – SSB](#)
13. [Leve hele livet - regjeringen.no](#)
14. [Meld. St. 24 \(2022–2023\) - regjeringen.no](#) (Felleskap og meistring – bu trygt heime)
15. [Meld. St. 23 \(2022–2023\) \(regjeringen.no\)](#) (Opptappingsplan for psykisk helse 2023 – 2033)
16. [Om oss - Aldersvennlig](#) (aldersvennlig samfunn, Helsedirektoratet)
17. [Meld. St. 9 \(2023-2024\) – Nasjonal helse- og samhandlingsplan 2024-2027](#)
18. [Microsoft PowerPoint - PP Fra utenforskap til inkludering.pdf \(ks.no\)](#)
19. [kommuneplanens-handlingsdel-og-budsjett-2024-2027-vedtatt.pdf \(ovre-eiker.kommune.no\)](#)
20. [«Analyse av utgifter og tjenesteprofil av kommunens pleie- og omsorgstjenester» \(Agenda Kaupang 2023\)](#) Presentasjon i kommunestyre og utvalg 4 RS 16/24, 21.2.2024
21. Ett lag for god oppvekst: <https://ovre-eiker.kommune.no/tjenester/barn-unge-og-familie/hjelp-til-barn-unge-og-familier/ett-lag-for-god-oppvekst-forbyggende-plan/om-forebyggende-plan-ett-lag-for-god-oppvekst/>

Lovverk

- [Lov om pasient- og brukerrettigheter \(pasient- og brukerrettighetsloven\) - Lovdata](#)
- [Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. \(helse- og omsorgstjenesteloven\) - Lovdata](#)
- [Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen \(sosialtjenesteloven\) - Lovdata](#)
- [Lov om etablering og gjennomføring av psykisk helsevern \(psykisk helsevernloven\) - Lovdata](#)
- [Forskrift om kvalitet i pleie- og omsorgstjenestene for tjenesteyting etter lov av 19. november 1982 nr. 66 om helsetjenesten i kommunene og etter lov av 13. desember 1991 nr. 81 om sosiale tjenester ... - Lovdata](#)